

**Förskolan Lillegårdens
LIKABEHANDLINGS PLAN
MOT
DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE
BEHANDLING**

Läsåret 2011-2012

Vår vision

På Lillegårdens förskola ska alla barn och all personal känna trygghet och trivsel. En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter och behandlas med respekt.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	
SYFTET	s 2-3
SKOLLEDNINGEN	s 3
Bakgrund	
DEFINITIONER.....	s 3-4
Diskriminering	
Diskriminering kan antingen vara direkt eller indirekt	
Trakasserier eller kränkande behandling	
Trakasserier	
Kränkande behandling/Mobbning	
FRÄMJANDE ARBETE.....	s 5
KARTLÄGGNING.....	s 5-6
Årlig kartläggning på förskolan	
ANALYS AV KARTLÄGGNINGEN.....	s 5-6
MÅL ATT ARBETA MED UNDER 2011-2012.....	s 7
FÖREBYGGANDE ARBETE	s 7
VAD VI GÖR OM NÅGOT HÄNDER.....	s 7-8
Arbetsgång vid trakasserier eller annan kränkande behandling/mobbning (elev-elev)	
Om mobbningen ej slutar	
Arbetsgång vid diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling (skolans personal-elev):	
Arbetsgång vid indirekt diskriminering (skolan - elev eller elevgrupp):	
DOKUMENTATION.....	s 8

Syftet med likabehandlingsplanen är att förhindra att diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling uppstår bland barn eller vuxna på förskolan/ skolan.

Skolledningen: På vår skola/förskola skall ingen utsättas för diskriminering, trakasserier eller mobbning. Tendenser till trakasserier eller annan kränkande behandling skall aktivt motverkas. Alla ska kunna gå till skolan/förskolan med glädje och förväntan samt känna trygghet i den.

Bakgrund:

I januari 2009 trädde lagen mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever i kraft. Då fick förskolor och skolor en ny skyldighet att arbeta aktivt för att förebygga diskriminering och kränkning av elever. Denna plan bygger på en sammanslagning av diskrimineringslagen gällande diskriminering och trakasserier (1 kap § 4 och 2 kap § 19) och skollagens förbud mot kränkande behandling (kap 14 a).

Diskrimineringslagen (2008:567) har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Diskrimineringsombudsmannen utövar tillsyn över lagen.

I skollagen (1985.1100) 14 kap regleras skolans ansvar att motverka kränkande behandling av barn och elever genom ett målinriktat arbete. Huvudmannen ska se till att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Lag (2008:571). Varje år ska en plan upprättas med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja under det kommande året.

Definitioner:

Diskriminering

Diskriminering är när skolan/förskolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Diskriminering kan till exempel ske genom skolans/förskolans regler, dokument eller rutiner. En elev kan också bli diskriminerad om eleven blir särbehandlad på grund av t.ex. en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder eller dylikt.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt

- Direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna
- Indirekt diskriminering kan vara att diskriminera genom att behandla alla lika. Det sker när skolan/förskolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs/barns värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier, msn och meddelanden på olika webbcommunities).

Trakasserier

är uppträdande som kränker en elevs/barns värdighet och som har samband med:

- kön = att någon är kvinna eller man.
- etnisk tillhörighet = nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
- religion eller annan trosuppfattning = tillhörighet av religiös uppfattning som är av annan trosuppfattning än den som är i majoritet.
- funktionshinder = varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.
- sexuell läggning = homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
- könsöverskridande identitet eller uttryck = att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.
- ålder = uppnådd levnadslängd.

Både förskolepersonal och elever/barn kan göra sig skyldiga till trakasserier. Trakasserier är även när en elev/barn kränks på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder m.m.

Kränkande behandling/ Mobbning

är uppträdande som kränker en elevs/barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att retas, frysa ut någon, knuffas eller att rycka någon i håret. Mobbning är när en eller flera utför kränkande handlingar upprepade gånger över tid. Både förskolepersonal och elever/barn kan göra sig skyldiga till kränkande handlingar.

Främjande arbete:

Det arbete vi gör för att förhindra att diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling uppstår ser ut på följande sätt

- All personal på förskolan verkar för god stämning och är förebilder. Att vara en god förebild är en given del i vårt arbete. Barn gör inte som vi vuxna säger utan som vi gör.
- Genom att vi vuxna är trygga i oss själva, lyhörda för barnen, sätter tydliga gränser, visar empati och respekt så kommer vi också att kunna ge barnen en god grund att stå på.
- Alla barn ska få social och emotionell träning i vårt planerade pedagogiska arbete och genom vardagliga situationer
- På vår förskola diskuteras begreppet empati utifrån läst litteratur och flanosagor som vi har delgett barnen.
- Alla på förskolan samt föräldrar ska känna till gällande trivselregler.
- All personal och föräldrar ska få del av likabehandlingsplanen
- Vuxna ska finnas med i leken och vara engagerad i barnens situationer för att tidigt se och upptäcka tendenser till uteslutningar och kränkningar.
- Vi måste även som vuxna följa de regler som finns på förskolan och aldrig gå förbi en situation utan att reagera.
- Personalen har under ht 2010 genomgått kompetensutveckling kring lagstiftningen av likabehandlings- och diskrimineringsplan
- Vi på förskolan ska arbeta för ett bra samarbete mellan oss och hemmet. I detta gäller att personalen bemöter föräldrarna med respekt och är lyhörda för deras tankar och åsikter. Vi förväntar oss naturligtvis ett likadant bemötande tillbaka.

Ansvarig: all personal på förskolan

Kartläggning:

Årlig kartläggning på Lillegården:

För att få reda på om och i så fall var det finns diskriminering och kränkande behandling på Lillegården gör vi årligen en kartläggning kring detta.

Elever/barn, personal och föräldrar deltar på olika sätt och kan på så vis hjälpa oss att kunna sätta in relevanta åtgärder i det förebyggande arbetet på Lillegården. Kartläggningen genomförs från mitten av vårterminen och fram till början på höstterminen.

- Vi har utvecklingssamtal och till det får föräldrarna fylla i en enkät angående barnens trivsel. Vi gör även barnintervjuer, vi diskuterar barnärenden och ev. konflikter på ap-träffar.
- På föräldramöten kan vi ha olika teman och diskussionsgrupper.
- En gång per termin har vi utvärderingsdag. Vi analyserar och utvärderar verksamheten och vad som behöver åtgärdas.
- Vid våra planeringar utgår vi från barnens behov och förmågor.
- Föräldraföreningen har representanter från förskolan.

Analys av kartläggningen:

Analysen ligger till grund för de prioriterade målen under kommande läsår. Analys av kartläggningen skall vara slutförd senast 15/10 och då lägger vi skolans prioriterade mål för innevarande år.

För att kunna arbeta fram en tydlig och välgrundad plan krävs det både medverkan av personal och elever/barn. Föräldrarna kommer att vara delaktiga i samband med utvecklingssamtal, föräldraråd och föräldramöten

Ansvarig: rektor/förskolechef och all personal.

Kartläggning 2010

- Mycket konflikter i musikrummet i 4-5 årsgruppen, därför stänger vi igen rummet under en tidsperiod.
- I kön till toaletten är det ofta bråkigt och stökigt, mycket fula ord till varandra, puffar, knuffar och barnen stänger in varandra på toaletten och håller för.
- Vi ska arbeta med ett vänskapstema där vi pratar om hur vi ska vara mot varandra. Vi ska prata om varför vi stänger musikrummet under en tid, och tillsammans med barnen skriva vilka regler som ska gälla i musikrummet. Vi ska strukturera upp köfördelningen till toaletten, dela upp barnen så att några få barn i i taget går och alltid tillsammans med en vuxen.

Analys av kartläggningen 2010-2011

Under en tid stängde vi musikrummet helt, vi talade med barnen om varför och efter en tid öppnade vi upp det igen efter att tillsammans med barnen ha kommit överens om vilka regler som ska gälla i fortsättningen. Dörren till musikrummet hålls nu öppen och en vuxen ser till att vara i närheten när flera barn befinner sig i musikrummet samtidigt. Vi ser att detta har haft effekt och det uppstår inte lika mycket konflikter längre. Vi vill att barnen ska kunna vistas tillsammans bakom stängd dörr och därför vill att det ska sättas in fönster i dörrarna för att på så sätt ha överblick över barnen med stängd dörr.

Med vårt vänskapstema har barnen också blivit mer medvetna om vad som är accepterat beteende och inte. Vid konflikter i rummet försöker barnen lösa dem själva eller hämta personal.

Konflikterna vid toalettbesöken efter frukosten har upphört. Barnen går numera inte till toaletten samtidigt utan vi släpper iväg några i taget, barngruppens sammansättning har förändrats och en vuxen finns alltid med.

Kartläggning 2011

Barnen har gett uttryck för att de har blivit utsatta för kränkande behandling av andra barn bakom stängda dörrar. Likadant som med dörren till musikrummet vill vi att barnen ska kunna leka ifred bakom stängda dörrar för att utveckla leken i lugn och ro. Därför vill vi ha fönster isatta i dörrarna till de aktuella rummen. Vi vuxna kan då ha bättre uppsikt över leken.

Mål att arbeta med under läsåret 2011-12

Målet är:

- Att vi ska uppfylla det vi har skrivit i likabehandlingsplanen
- Att föräldrarna ska få ett exemplar av likabehandlingsplanen
- Att fönster sätts in i dörrarna
- Att personal finns på de platser där barnen känner sig utsatta

Ansvarig; rektor/förskolechef och förskolepersonalen

Förebyggande arbete:

Det förebyggande arbetet bygger på den årliga analysen

- Vi vill sätta in fönster in till tv-rummet för att ha bättre uppsikt
- Handledning av psykolog.
- Att personalen har diskussioner tillsammans med barnen om var och när barnen känner sig utsatta eller kränkta.

Vad vi gör om något händer:

När det kommer till skolans kännedom om att elever utsätts för diskriminering eller annan kränkande behandling är rektor ansvarig att se till att en utredning inleds skyndsamt. Vad som hänt, vem/vilka som utfört kränkningarna för att därefter arbeta enligt upprättad arbetsgång

Arbetsgång vid trakasserier eller annan kränkande behandling (barn-barn)

1. Personalen på förskolan har samtal med de inblandade barnen och utreder vad som hänt så snart som möjligt (små konflikter kan lösas redan här)
2. Vid behov genomförs samtal med föräldrarna och man pratar om hur man ska förhindra att händelsen upprepar sig.
3. Vid allvarliga former av kränkningar/mobbning tas åter kontakt med föräldrarna och personalen samt rektor/förskolechef har samtal med alla inblandade.
– Skriftlig dokumentation av ärendet.

Om mobbningen ej slutar:

Anmälan till Individ och Familj Omsorgen (IFO).

Förskolan fortsätter att arbeta med att få stopp på mobbningen.

Arbetsgång vid diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling (förskolans personal-barn):

Om en personal misstänks för trakasserier eller annan kränkande behandling av ett barn eller en elev bör rektor eller någon med motsvarande ledningsfunktion ansvara för utredningen.

1. Rektor eller motsvarande träffar förälder till det kränkta barnet och den inblandade personalen vid enskilda samtal.
2. Rektor/förskolechef beslutar efter att ha lyssnat på alla parter vilka åtgärder som skall sättas in.
3. Åtgärderna dokumenteras.
4. Rektor/förskolechef följer upp med berörda parter efter 2-3 veckor.
5. Kvarstår kränkningarna går ärendet vidare till bildningschef för vidare åtgärder.

Arbetsgång vid indirekt diskriminering (förskolan - barn eller barngrupp):

1. Rektor eller motsvarande träffar förälder för samtal kring den upplevda diskrimineringen.
2. Rektor/förskolechef gör utifrån det tillsammans med förskolans personal en bedömning av vilka åtgärder förskolan skall vidta för att diskrimineringen skall upphöra och hur förskolan ska arbeta för att motverka att en liknande situation uppstår.
3. Uppföljning med berörda parter efter, en utifrån ärendet, lämplig tid.
4. Skriftlig dokumentation av ärendet.

Dokumentation:

Dokumentation sker kontinuerligt i ärenden kring kränkning/trakasserier och diskriminering. Förvaring av förda anteckningar sker på rektorsexpeditionen. Varje personal ansvarar för att en dokumentering sker. Inkomna skrivelser från föräldrar sparas och arkiveras på rektorsexpeditionen.

En gång per månad går rektor/förskolechef och personal igenom pärmen så att man kan se var händelserna sker och vilka som är inblandade. Dokumentationen ska ge svar på frågorna:

- När hände det?
- Var hände det?
- Vilka var inblandade?
- Vad var det som hände?
- Hur agerar vi? Åtgärder?
- Vad gör vi för att förhindra att det händer igen?

Allt för att få en bättre överblick och på så vis styra resurser till ”rätt ställe”. Dokument: se bilaga. **Ansvarig: rektor/förskolechef**

Utdrag ur läroplanen för förskolan Lpfö98 reviderad 2010:

Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten ska präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling. Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra ska stödjas.